

TIVOLI A/S
Vesterbrogade 3
1620 København V

22. marts 2018

Sagsnr.
2018-0048282

Dokumentnr.
2018-0048282-9

Forlystelsen Tik Tak - Afgørelse

CVR nr.: 10404916 / P-nr.: 1002894451

Tivoli har den 30. februar 2018 indsendt oplysninger om Tivolis kommende forlystelse, ved navn Tik Tak. Forlystelsen er en erstatning for den hidtidige forlystelse Snurretoppen og Tik Tak placeres, hvor Snurretoppen tidligere var opstillet.

1. Afgørelse

På baggrund af det foreliggende materiale vurderer Center for Miljøbeskyttelse, at det beskrevne projekt kan rummes indenfor Tivolis miljøgodkendelse fra april 1996 samt tillæg til miljøgodkendelse fra februar 2018.

Der stilles krav om støjmålinger i referencepunkterne R1-R6 for at eftervise overholdelse af støjvilkår, når forlystelsen er taget i brug. I målingen skal indgå både mekanisk støj samt støj fra publikum og skal foretages efter gældende standard herfor.

2. Baggrund

Tivoli har valgt at nedtage forlystelsen Snurretoppen og erstatte denne med den nye forlystelse Tik Tak. Se Bilag 1 for placering i Haven. Forlystelsen er en karrusel med en horisontalt roterende platform. På platformen er der monteret 5 lodrette rotorere. Hver roter har 4 krydsarme, som kan bevæges op og ned i takt med platformens bevægelser. For enden af hver krydsarm er der monteret en u-formet lodret gaffel, udstyret med to vandrette ophæng for en gondol. Gondolen kan svinge i horisontal og i vertikal retning. Forlystelsen har i alt 20 gondoler, hver med to sæder, og plads til i alt 40 personer. Forlystelsen er overdækket med et fast tag.

Center for Miljøbeskyttelse vurderer, at den nye forlystelse Tik Tak kun påvirker omgivelserne med mekanisk støj fra forlystelsen samt publikum. Center for Miljøbeskyttelse har derfor bedt Tivoli om en rapport for Miljømåling – ekstern støj, der redegør herfor og som efterviser overholdelse af Tivolis støjvilkår.

Forurenende Virksomhed

Njalsgade 13
Postboks 380
2300 København S

EAN nummer
5798009809452

Tivoli har den 30. januar 2018 indsendt støjberegninger for referencepunkterne R1, R2, R3 og R4. Center for Miljøbeskyttelse har efterfølgende bedt om at få støjberegninger for referencepunkterne R5 og R6.

Støjberegningerne er foretaget ud fra nogle forudsætninger:

Tidspunkt

Beregningen er foretaget for tidsrummet kl. 18-22, hvor aktivitetsniveauet i de kørende forlystelser er højest.

Varighed og belastning

Samlet tur varer 200 sek.

Der vil maksimalt være 18 ture pr. time.

Belægningsprocenten er sat til 100 %.

Mekanisk støj fra forlystelsen

Tivolis rådgiver oplyser, at forlystelsen Tik Tak drives af el-motorer, som typisk har en lydeffekt (kildestyrke) på ca. 100 dB. Rådgiver oplyser endvidere, at på baggrund af de mange drejelige komponenter og tilhørende drivmotorer forudsættes en samlet lydeffekt på 101 dB.

Impulsstøj og toner

Tivolis rådgiver har oplyst, at der er et tillæg på 5 dB i referencepunktet R4 ved Glyptoteket. Tillægget skyldes impulsstøj fra forlystelsen Dæmonen.

Publikumsstøj

Rådgiver oplyser, at støjbidraget pr. person skønnes til at være 95 dB(A) i ca. 25 % af tiden og på 89 dB(A) i gennemsnit på en helt tur. Samlet lydeffekt for 40 personer er på 105 dB(A).

Center for Miljøbeskyttelse har bedt Tivoli om at få foretaget en beregning, der viser ”worst case” hvor støjbidraget er 95 dB(A) under hele turen (100 %), se Tabel 1.

Tabel 1 Støjbidrag fra publikum

Referencepunkt	maksimal skrigen i 25 % af tiden	maksimal skrigen i 100 % af tiden
R1 Stoltenbergsgade 1, 4. sal	59,70 (60)	60,15 (60)
R2 H.C. Andersens Boulevard 33	59,16 (59)	59,16 (59)
R3 Tietgensgade 31	65,49 (65)	66,28 (65)
R4 Glyptoteket * inkl. +5 dB impulstillæg	70,48 (70)	70,48 (70)
R5. Stoltenbergsgade 3, 4 sal	59,59 (60)	60,20 (60)
R6. Stoltenbergsgade 5, 4. sal	55,47 (55)	55,71 (55)

Støjbidraget fra publikum ændrer sig ikke væsentligt, hvis støjen fra publikum sættes til 100 %. Center for Miljøbeskyttelse har bemærket, at støjen i referencepunktet R4 (hvor der er en mindre overskridelse af støjvilkåret) ikke ændres selv om publikumsbidraget sættes til 100 %.

Center for Miljøbeskyttelse vurderer, at ovenstående forudsætninger er i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993 om beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Ud fra disse forhold er støjbidraget fra forlystelsen Tik Tak beregnet og derefter indregnet i Tivolis samlede støjbidrag, se Tabel 2.

Tabel 2 Samlet støjbidrag

Referencepunkt	Alle støjkilder 2017 (Lr) i dB Kl. 18-22	Alle støjkilder 2018 (Lr) i dB Kl. 18-22	Ændring i dB	Støjvilkår Lr i dB
R1 Stoltenbergsgade 1, 4. sal	59,83 (60)	59,70 (60)	-0,1	60
R2 H.C. Andersens Boulevard 33	59,16 (59)	59,16 (59)	0,0	60
R3 Tietgensgade 31	65,72 (66)	65,49 (65)	-0,2	70
R4 Glyptoteket * inkl. +5 dB impulstillæg	70,48 (70)	70,48 (70)	0,0	70
R5. Stoltenbergsgade 3, 4 sal	59,77 (60)	59,59 (60)	-0,2	60
R6. Stoltenbergsgade 5, 4. sal	55,54 (56)	55,47 (55)	0,0	60

Tabel 2 viser en mindre overskridelse af støjgrænseværdien i referencepunktet R4, Glyptoteket, når der er lagt 5 dB til for impulsstøj. Overskridelsen er på 0,48 dB. Center for Miljøbeskyttelse vurderer, at denne mindre overskridelse ikke har væsentlig betydning for Glyptoteket, som ikke er beboelse og som stort set ikke har åbent i tidsrummet fra kl. 18-22. Center for Miljøbeskyttelse stiller krav til Tivoli om at eftervise overholdelse af støjvilkårene i referencepunkterne R1-R6 med en støjmåling, når forlystelsen er taget i brug.

Støjreduktion - Snurretoppen og Tik Tak

Tivoli har et støjvilkår (vilkår 10) i miljøgodkendelsen, som omfatter, at Tivoli skal arbejde på at reducere støjen. Støjbidraget fra Snurretoppen var i referencepunktet R1 Stoltenbergsgade 1 for mekanisk støj på 44,4 dB og 47,2 for publikumsstøj, se Tabel 3. Tik Tak støjbidrag til samme referencepunkt er beregnet til 42,2 for mekanisk støj og 45,4 for publikumsstøj. Tallene viser, at forlystelsen Tik Tak støjer 2,2 dB mindre for den mekaniske støj og 1,8 dB mindre for publikumsstøj i referencepunkt R1 Stoltenbergsgade. I det samlede støjbidrag for alle forlystelser i Tivoli har denne mindre støjreduktion ikke den store betydning for det samlede støjbidrag på 60 dB. Derfor ses der kun en lille ændring i det samlede støjbidrag på - 0,1 dB for Stoltenbergsgade 1 jf. Tabel 2.

Tabel 3

Referencepunkt	Mekanisk støj L _{Aeq} i dB	Publikumsstøj L _{Aeq} i dB	Sum L _{Aeq} i dB
R1 Stoltenbergsgade 1	42,2 (44,4)*	45,4 (47,2)*	47,1
R2 H.C. Andersens Boulevard 33	19,8	21,0	23,4
R3 Tietgensgade 31	50,3	53,8	55,4
R4 Glyptoteket	24,3	26,1	28,3
R5 Stoltenbergsgade 3	43,4	46,6	48,3
R6 Stoltenbergsgade 5	35,9	38,3	40,3

*Blå tekst er værdier for Snurretoppen.

Tivoli oplyser, at de arbejder med at reducere støjbidraget fra nye forlystelser og de stiller krav til leverandører af forlystelser om, at lydniveauet skal holdes på et minimum. Tivoli oplyser, at de løbende skifter deres forlystelser ud, således at den nyeste teknologi indenfor forlystelser kan erstatte de ældre modeller.

På baggrund af de indsendte oplysninger om forlystelsen vurderer Center for Miljøbeskyttelse, at Tivoli arbejder med at reducere støjbidraget fra de nye forlystelser.

3. VVM

Det er VVM-myndighedens vurdering, at udskiftning af forlystelsen Snurretoppen med Tik Tak ikke er en ændring, der giver anledning til væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet og falder derfor uden for VVM-lovens anvendelsesområder jf. bilag 2 punkt 13a. Der er i vurderingen lagt særlig vægt på, at udskiftning af forlystelsen ikke vil give anledning til ændrede støjforhold.

4. Lovhjemmel

Tivolis miljøgodkendelse er hjemlet i Miljøbeskyttelsesloven §33.

5. Dokumentliste:

Støjrapport inkl. beskrivelse af forlystelsen Tik Tak, den 30. januar 2018
Supplerende oplysninger fra Tivolis rådgiver, den 14. februar 2018

6. Klagevejledning m.v.

Klageadgang

Der kan klages over afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet frem til fire uger, efter afgørelsen er offentliggjort på annonceringsportalen på www.kk.dk, jf. miljøbeskyttelseslovens §§ 91 og 93. Klagen skal indgives skriftligt ved anvendelse af digital selvbetjening **inden den 26. april 2018**.

Hvem kan klage?

Det er fastlagt i miljøbeskyttelseslovens §§ 98-100, hvem der er klageberettiget. Det fremgår bl.a. af lovens § 98, stk. 1, nr. 1 og 2, at afgørelsens adressat og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, kan klage. Derudover er bl.a. en række lokale og landsdækkende organisationer klageberettigede efter bestemmelsen.

Klageproces

Klage skal indgives via klageportalen, som er at finde på forsiden af www.nmkn.dk. Herfra logges der på henholdsvis via www.borger.dk for borgere og www.virk.dk for virksomheder, foreninger, myndigheder og tilsvarende. Klagen vil umiddelbart herefter blive sendt til Center for Miljøbeskyttelse (CMB). CMB vil, hvis den fastholder afgørelsen, snarest og ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb sende klagen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet via den digitale selvbetjening. Videre sendelsen vil være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra CMB med bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter. De i klagesagen involverede, vil pr. automatik via klageportalen modtage en kopi af CMBs udtalelse. Efter lovens § 94, stk. 2, gælder der som udgangspunkt herefter en frist for at afgive supplerende bemærkninger til Miljø- og Fødevareklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen. Bemærk, at al kommunikation vedrørende klagesagen alene skal ske ved anvendelse af den digitale selvbetjening jf. lovens § 94, stk. 1.

Vejledning omkring håndtering/teknik i forhold til den digitale selvbetjening kan fås ved at rette henvendelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnets supportfunktion. Se mere herom på www.nmkn.dk.

Bemærk, at Miljø- og Fødevarerklagenævnet som udgangspunkt skal afvise en klage, der kommer uden om klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Ved ønske om at blive fritaget for at bruge klageportalen, fremsendes en begrundet anmodning herom til CMB: virkmiljoe@tmf.kk.dk. CMB videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som herefter træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Klagegebyr

Det koster et gebyr at få behandlet en klage i Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Information om klagegebyr kan findes på www.nmkn.dk under ”Vejledninger”.

Opsættende virkning

Hvis § 33 er anvendt: Hvis afgørelsen påklages, er udgangspunktet efter miljøbeskyttelsesloven, at klagen ikke vil have opsættende virkning, jf. lovens § 96, stk. 1. Efter samme bestemmelse kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet imidlertid beslutte at en eventuel klage har opsættende virkning.

Hvis § 41 eller 41b er anvendt: Hvis afgørelsen påklages, er udgangspunktet efter miljøbeskyttelsesloven, at klagen vil have opsættende virkning, jf. lovens § 95, stk. 1. Efter samme bestemmelse kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet imidlertid beslutte at give en eventuel klage opsættende virkning.

Søgsmål

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal der anlægges sag inden 6 måneder fra meddelelse eller offentliggørelse af afgørelsen, jf. miljøbeskyttelsesloven § 101, stk. 1.

Hvis du har spørgsmål, er du velkommen til at kontakte Center for Miljøbeskyttelse, Forurenende Virksomhed på e-mail virkmiljoe@tmf.kk.dk eller tlf. 21 70 26 50.

Øvrige forhold

Der er med denne miljøgodkendelse ikke taget stilling til eventuel godkendelse efter anden lovgivning, f.eks. byggeloven, arbejdsmiljøloven eller beredskabsloven.

Med venlig hilsen

Peter Andreas Madsen
Enhedschef

Bilag 1

